ਪੰਜਾਬੀ

ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ (212)

Science and Technology (212)

ਅਧਿਆਪਨ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ

Tutor Marked Assignment

ਕੁਲ ਅੰਕ : 20
MM. : 20

Note : (i) All questions are compulsary. The marks allotted for each question are given at same place.

(ii) Write your name enrollment numbers, AI name subject on the top of the first page of the answer sheet.

ਨੋਟ : (i) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(ii) ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਦੇ ਉਪਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਰੋਲ ਨੰਬਰ, ਅਧਿਅਨ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਆਦਿ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

1. Answer anyone of the following question in about 40-60 words 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਪਗ 40-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :

(a) Make a table of two column with headings cell organelles and specific functions as shown below and complete the table. (See Lesson-21)

S.No.	Cell Organelles	Function (Sepcific)
1.	....	....
2.	....	....
3.	....	....
4.	....	....

(ੳ) ਦੋ ਕਾਲਮਾਂ ਦਾ ਇਕ ਟੇਬਲ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੈਲਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜਾਂ-ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪਾਠ 21 ਵੇਖੋ)

ਨੰ.	ਸੈਲ	ਕਾਰਜ
1.	....	....
2.	....	....
3.	....	....
4.	....	....

(b) What is term for the junction of one neuron and the other neuron known as? What does the end of first neuron contain? (See Lesson-23)

(ਅ) ਨਰਵ ਸੈਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨਰਵ ਸੈਲ ਦੇ ਵਿਚ ਜੁੜਨ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਪਹਿਲੇ ਨਸ ਸੈਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਕੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? (ਪਾਠ 23 ਵੇਖੋ)

2. Answer any one of the following questions in about 40-60 words. 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 40–60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Calculate the number of molecule present in 0.5 mole of water. (See Lesson-3)

(ੳ) ਪਾਣੀ ਦੇ 0.5 ਮਾਨਕੀਕਰਣ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਅਣੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 3 ਵੇਖੋ)

(b) Whan an iron knife kept dipped in blue copper sulphate solution turns blue solution into light green colour. Give reason? (See Lesson-4)

(ਅ) ਜਦੋਂ ਇਕ ਲੋਹੇ ਦਾ ਚਾਕੂ ਨੀਲੀ ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਸਲਫੇਟ ਦੇ ਘੋਲ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨੀਲਾ ਰੰਗ ਹਰੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ। (ਪਾਠ 4 ਵੇਖੋ)

3. Answer any one of the following questions in about 40-60 words. 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 40–60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Reena is suffering from high fever since night. Her anut measures her body temperature to 39^0C using a celcius thermometer. But she wants to know this temperature in Fahrenheit scale before leaving for doctor's clinic. Help her to convert this temperature on fahrenheit sacle. (See Lesson 14)

(ੳ) ਕੱਲ੍ਹ ਰਾਤ ਦਾ ਰੀਨਾ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਬੁਖਾਰ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਆਂਟੀ ਨੇ ਉਸਦਾ ਤਾਪਮਾਨ 39^0C ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਨਾਲ ਮਾਪਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਫਾਰਨਹੀਟ ਪੈਮਾਨੇ ਤੋਂ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਫਾਰਨਹੀਟ ਪੈਮਾਨੇ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 14 ਵੇਖੋ)

(b) Bunty is visually impaired. He heard a different person's voice who is talking his father. Just by hearing the voice of the person, he recognised that sound this person is his maternal aunt. Identify those characterstics of sound which is revealed to him that (i) it was female voice and (ii) the person is his maternal aunt. (See Lesson-18)

(ਅ) ਬੰਟੀ ਵੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਹੀ ਉਹ ਪਛਾਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸਦੀ ਮਾਸੀ ਜੀ ਹਨ। ਆਵਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਜਾਣ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ (1) ਇਕ ਔਰਤ ਹੈ ਅਤੇ (2) ਉਹ ਉਸਦੀ ਮਾਸੀ ਜੀ ਹਨ। (ਪਾਠ 18 ਵੇਖੋ)

4. Answer any one of the following questions in about 100-150 words. 4

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 100–150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) A ball is thrown vertically upwards and rises to a height of 126.5 m. Calculate the :

(i) velocity by which the ball was thrown upwards and

(ii) the time taken by the ball to reach the highest point. (Given is $g=9.8ms^{-2}$)

(See Lesson-11)

(ੳ) ਇਕ ਗੇਂਦ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤਹ ਤੋਂ ਉਤਾਂਹ ਵੱਲ ਲੰਬਾਈ ’ਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 126.5 ਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਗਣਨਾ ਕਰੋ :–

(1) ਕਿੰਨੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਗੇਂਦ ਸੁੱਟੀ ਗਈ ?

(2) ਗੇਂਦ ਦੁਆਰਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਚਾਈ ’ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ? (ਪਾਠ 11 ਵੇਖੋ)

(b) Explain the following-

(i) NaC1 has higher melting point as compared to nephthalane?

(ii) NaC1 is a good conductor of electricity in molten state but not is solid state.

(See Lesson-7)

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ –

(1) ਨੈਪਥਲੀਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ’ਚ NaC1 ਦਾ ਪਿਘਲਣ ਬਿੰਦੂ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(2) ਪਿਘਲੀ ਹੋਈ ਅਵਸਥਾ ’ਚ NaC1 ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸੁਚਾਲਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਠੋਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ? (ਪਾਠ 7 ਵੇਖੋ)

5. Answer any one of the following questions in about 100-150 words. 4

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 100–150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) State the principle of an electric generator. Differentiate AC and DC generator on the basis of their structure and output. State principle or rule which determine the direction of rotation of the coil in the generator. (See Lesson 17)

(ੳ) ਪਾਵਰ ਜਨਰੇਟਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਿਖੋ। ਏ.ਸੀ. ਤੇ ਡੀ.ਸੀ. ਜਨਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਆਊਟਪੁਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਰੋ। ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ/ਨਿਯਮ ਵੀ ਦੱਸੋ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਨਰੇਟਰ ਵਿਚ ਕੁੰਡਲੀ ਦੇ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (ਪਾਠ 17 ਵੇਖੋ)

(b) Difference between following pairs of terms with examples-

(i) Personal health and community health.

(ii) Communicable diseases and non-communicable diseases. (See Lesson 32)

(ਅ) ਹੇਠਾਂ ਦਿਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਰੋ–

(1) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਿਹਤ

(2) ਛੂਤ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਛੂਤ ਰਹਿਤ ਰੋਗ (ਪਾਠ 32 ਵੇਖੋ)

6. Make any one project out of the list of project given below- 6

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

(a) Look around and make a list of various sources of energy in use. Write atleast six of these sources in the table and complete required information about it. You can take help from your study materieal and interent to collect information.

S.No.	Energy Sources	it is renewable	Advantages	Disadvantages	Methods of their conservation
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

(ੳ) ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਵੇਖੋ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸਰੋਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਵੇਖਦੇ ਹੋ, ਇਕ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ। ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਊਰਜਾ ਦੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 6 ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵਾ ਭਰੋ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਊਰਜਾ ਸਰੋਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ। ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੀ ਮਦਦ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਨੰ.	ਊਰਜਾ ਸਰੋਤ	ਕੀ ਇਹ ਨਵਿਆਊਣਯੋਗ ਹਨ	ਲਾਭ	ਹਾਨੀ	ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

(b) Think and remember a disease that your had. Remember your condition in that time and use your text book or interent to make a chart with pictures, symtoms, cause, duration, incubation, cure and prevention. 6

(ਅ) ਤੁਸੀਂ ਸੋਚੋ ਅਤੇ ਯਾਦ ਕਰੋ ਕਿ ਕਦੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰੋਗ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋਏ ਹੋਵੋਗੇ। ਯਾਦ ਕਰੋ ਕਿ ਉਸ ਵਕਤ ਤੁਹਾਡੀ ਹਾਲਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚਿੱਤਰਾਂ ਸਿਹਤ ਉਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਲੱਛਣ, ਕਾਰਨ, ਮਿਆਦ, ਇੰਕਿਊਬੇਸ਼ਨ, ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਜਾਂ ਨਿਵਾਰਣ ਉਤੇ ਅਧਾਰਤ ਇਕ ਚਾਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ (213)
Social Science (213)
ਅਧਿਆਪਨ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ
Tutor Marked Assignment

ਕੁਲ ਅੰਕ : 20
MM. : 20

Note : (i) All questions are compulsary. The marks allotted for each question are given at same place.

(ii) Write your name enrollment numbers, AI name subject on the top of the first page of the answer sheet.

ਨੋਟ : (i) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(ii) ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਦੇ ਉਪਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਰੋਲ ਨੰਬਰ, ਅਧਿਅਨ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਆਦਿ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

1. Answer any one of the following question in about 40-60 words. 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 40-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Analyse the purpose of Bhimbetka cave paintings. (See Lesson-0)

(ੳ) ਭੀਮਬੇਟਕਾ ਗੁਫ਼ਾ 'ਚ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 0 ਵੇਖੋ)

(b) Examine any two features of town life in the development of human civilization (See Lesson-0)

(ਅ) ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਲੱਛਣਾਂ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 0 ਵੇਖੋ)

2. Answer any one out of the following questions in about 40 to 60 words. 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 40-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Differentiate between Himalayan and Peninsular drainage system. (See Lesson 9)

(ੳ) ਹਿਮਾਲਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਇਦੀਪ ਦੀ ਜਲ-ਪ੍ਰਵਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 9 ਵੇਖੋ)

(b) Illustrate the distribution of rainfall in India. (See Lesson 10)

(ਅ) ਭਾਰਤ 'ਚ ਵਰਖਾ ਦੀ ਵੰਡ 'ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾਓ। (ਪਾਠ 9 ਵੇਖੋ)

3. Answer any one of the following questions in about 40-60 words. 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 40-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Suggest any two measures of reform the electoral process in India. (See Lesson 22)

(ੳ) ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦੋ ਉਪਾਅ ਦਸੋ। (ਪਾਠ 22 ਵੇਖੋ)

(b) Give any two suggestions to make Gram Panchayats more powerful. (See Lesson 18)

(ਅ) ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿਓ। (ਪਾਠ 18 ਵੇਖੋ)

4. Answer any one of the following question in about 100-150 words. 4

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Examine religion and culture of Harappans? (See Lesson 1)

(ੳ) ਹੜੱਪਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 1 ਵੇਖੋ)

(b) How does population change over the time? Analyse any two features. (See Lesson 14)

(ਅ) ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਬਾਦੀ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਕਿਸੇ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 14 ਵੇਖੋ

5. Answer any one of the following questions in about 100-150 wrods. 4

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Highlight any four directive principles of state policy that intend to promote the social and economic euqally. (See Lesson-17)

(ੳ) ਰਾਜ ਦੇ ਨੀਤੀ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਚਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ, ਜੋ ਸਮਾਜਕ ਤੇ ਆਰਥਕ ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। (ਪਾਠ 17 ਵੇਖੋ)

(b) Highlight any two merits of Regoinalism. (See Lesson 24)

(ਅ) ਖੇਤਰਵਾਦ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 24 ਵੇਖੋ)

6. Make any one project out of the given below : 6

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣਾਓ :

(a) List any six experience of different actitities/festivals/places/pilgrimage/sports etc. which motivated you to learn the importance of national integration and unity as per column given below-

(ੳ) ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ—ਤਿਉਹਾਰਾਂ/ਸਥਾਨਾਂ/ਯਾਤਰਾਵਾਂ/ਖੇਡਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਛੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੀ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਤਾਲਿਕਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲੀ।

S.No.	Activity/Festival/Place etc.	Reason of Motivation
ਨੰ.	ਗਤੀਵਿਧੀ—ਤਿਉਹਾਰ/ਸਥਾਨ.... ਆਦਿ	ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਕਾਰਣ
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

ਵਪਾਰ ਅਧਿਐਨ (215)
Business Studies (215)
ਅਧਿਆਪਨ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ
Tutor Marked Assignment

ਕੁਲ ਅੰਕ : 20
MM. : 20

Note : (i) All questions are compulsary. The marks allotted for each question are given at same place.

(ii) Write your name enrollment numbers, AI name subject on the top of the first page of the answer sheet.

ਨੋਟ : (i) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(ii) ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਦੇ ਉਪਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਰੋਲ ਨੰਬਰ, ਅਧਿਅਨ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਆਦਿ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

1. Answer any one of the following questions in about 40-60 words :- 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 40-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Tiny tom works for a very large firm but is unhappy in his job. He feels that his skills could be used to run him own business repairing farm machines. What problems might arise if the new business is run as a Sole Proprietorship? (See Lesson 3)

(ੳ) ਟਾਈਨੀ ਟੋਮ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਫਰਮ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਨਾਖੁਸ਼ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਹੁਨਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਖੇਤੀ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਇਕਹਿਰੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਰੂਪ ’ਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। (ਪਾਠ 3 ਵੇਖੋ)

(b) Reena and Teena are doing a Partnership firm business.They came ot know the advantages of Co-operative societies. Guide them to change that establishment as Cooperative society by describing the advantages of cooperative societies. (See Lesson 4)

(ਅ) ਰੀਨਾ ਅਤੇ ਟੀਨਾ ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਫਰਮ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ‘ਚ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 4 ਵੇਖੋ)

2. Answer any one of the following questions in about 40-60 words :- 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 40-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Teddy is a shareholder of a Joint Stock Company. What advantages must have been enjoyed by Teddy, as a shareholder of Joint Stock Company? (See Lesson 4)

(ੳ) ਟੈਡੀ ਇਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪੂੰਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰ ਹੋਲਡਰ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਪੂੰਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਹੋਲਡਰ ਦੇ ਰੂਪ ’ਚ ਟੈਡੀ ਨੂੰ ਕੀ ਲਾਭ ਮਿਲੇ ਹੋਣਗੇ। (ਪਾਠ 4 ਵੇਖੋ)

(b) Differentiate between a Government Warehouse and a Bonded Warehouse. (See Lesson 6)

(ਅ) ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਇਕ ਬੰਧਕ ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 6 ਵੇਖੋ)

3. Answer any one of the following questions in about 40-60 words :- 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 40-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Mr. Narayan is the sole owner of a juice Business. He decides to sell his product to a far off place. What advantage of a Road Transport should come to his mind before transporting his products? (See Lesson 5)

(ੳ) ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਇਕ ਜੂਸ ਵਪਾਰ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਢੋਅ-ਢੁਆਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਹੜੇ ਲਾਭ ਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। (ਪਾਠ 5 ਵੇਖੋ)

(b) Identify economic and non-economic activity from these statements :

(i) Mr. Chaitanya playing football for his country.

(ii) Ds. Sharanya watching a dance program in a Television. (See Lesson 1)

(ਅ) ਇਹਨਾਂ ਕਥਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ :

(1) ਸ੍ਰੀ ਚੇਤਨਯਾ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਫੁੱਟਬਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ।

(2) ਕੁਮਾਰੀ ਸ਼ਰਣਿਆ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਇਕ ਨ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ। (ਪਾਠ 1 ਵੇਖੋ)

4. Answer any one of the following questions in about 100 to 150 words :- 4

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Explain what a firm should consider as advantage of 'Warehousing' before storing its products. (See Lesson 6)

(ੳ) ਵਰਨਣ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ 'ਵੇਅਰ ਹਾਊਸ' ਦੇ ਕਿੰਨਾਂ ਲਾਭਾਂ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਪਾਠ 6 ਵੇਖੋ)

(b) What are the features of a Private limited company? How does it differ from Public Limited Company? (See Lesson 4)

(ਅ) ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ ? ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ? (ਪਾਠ 4 ਵੇਖੋ)

5. Answer any one of the following questions in about 100 to 150 words :- 4

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) What special features canbe associated with 'Karta' in a Joint Hindu Family Business? (See Lesson 3)

(ੳ) ਇਕ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਪਾਰ ਵਿਚ 'ਕਰਤਾ' ਨਾਲ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ? (ਪਾਠ 3 ਵੇਖੋ)

(b) Mr. Prashant is a medium sized business owner producing jute bages. He received an order from a very far place. He decided to deliver a lot of products through rail transport. What advantages you have identified in such a means of transport? (See Lesson 5)

(ਅ) ਸ੍ਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਜੂਟ ਦੇ ਬੈਗਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕ ਮੱਧ-ਆਕਾਰੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਆਰਡਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਤੁਸੀਂ ਯਾਤਾਯਾਤ ਦੇ ਇਸ ਸਾਧਨ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ? (ਪਾਠ 5 ਵੇਖੋ)

6. Prepare any one project out of the following projects given below. 6

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣਾਓ-

(a) If you are a worker and management have asked you to produce a report outlining the importance of 'Communication' in a business organization and how modern technology can also be used to achieve this. Prepare a report on this. (See Lesson 7)

(ੳ) ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਤੁਹਾਥੋਂ ਵਪਾਰ ਸੰਗਠਨ ਦੇ 'ਸੰਚਾਰ' ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਉਤੇ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਓ। (ਪਾਠ 7 ਵੇਖੋ)

(b) Go to any industry located near your place. Identify the 'aids-to-trade' which help that industry. Prepare a detailed report of any three 'aids-to-trade' that is supporting that industry. (See Lesson 2)

(ਅ) ਆਪਣੇ ਨੇੜਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗ ਵਿਚ ਜਾਓ। ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 'ਵਪਾਰ ਦੇ ਸਹਾਇਕ' ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ 'ਵਪਾਰ ਦੇ ਸਹਾਇਕ' ਉਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 2 ਵੇਖੋ)

ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਗਿਆਨ (216)
Home Science (216)
ਅਧਿਆਪਨ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ
Tutor Marked Assignment

ਕੁਲ ਅੰਕ : 20
MM. : 20

Note : (i) All questions are compulsary. The marks allotted for each question are given at same place.
(ii) Write your name enrollment numbers, AI name subject on the top of the first page of the answer sheet.

ਨੋਟ : (i) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।
(ii) ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਦੇ ਉਪਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਰੋਲ ਨੰਬਰ, ਅਧਿਅਨ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਆਦਿ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

1. Answer any one of the following questions in about 40-60 words :- 2
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 40–60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Meeta loves to talk to strangers. Keeping this characteristic of her in mind, suggest two carrer options suitable for her. (See Lesson 1)

(ੳ) ਮੀਤਾ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੋ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਦਸੋ। (ਪਾਠ 1 ਵੇਖੋ)

(b) What are the methods of cooking the chapatti and the bread? Write one advantage and one disadvantage which are common for both the methods. What is the effect of these two methods on any two nutrients in each food item? (See Lesson 4)

(ਅ) ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਬਰੈਡ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿਚ ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆ ਗੱਲਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਹਨ। ਦੋਹਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੋ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤਾਂ ਉਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਲਿਖੋ। (ਪਾਠ 4 ਵੇਖੋ)

2. Answer any one of the following questions in about 40-60 words :- 2
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 40–60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Identify food items locally available in your area and complete the following table-

(See Lesson 2)

S.No.	Nutrient in the food	Name of food item
1.	Fiber and Vitamin C	1.
		2.
2.	Protein and calcium	1.
		2.
3.	Fiber and Iron	1.
		2.
4.	Fat and Vitamin-A	1.
		2.
5.	Vitamin B and Iron	1.
		2.

(ੳ) ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖਾਣਯੋਗ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।

ਨੰ.	ਖਾਣ-ਵਸਤੂ ਚ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ	ਖਾਣ-ਵਸਤੂ
1.	ਰੇਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਸੀ	1.
		2.
2.	ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਅਤੇ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ	1.
		2.
3.	ਰੇਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੋਹ ਤੱਤ	1.
		2.
4.	ਵਸਾ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ-ਏ	1.
		2.
5.	ਵਿਟਾਮਿਨ-ਬੀ ਤੇ ਲੋਹ ਤੱਤ	1.
		2.

(b) Kumkum cuts her finger while searching for a knife in a drawer full of spoons. What first aid will you give to stop the bleeding? What two Precautions will you suggest her not to repeat such indicence? (See Lesson 13)

(ਅ) ਦਰਾਜ ਵਿਚ ਚਾਕੂ ਲੱਭਦੇ ਹੋਇਆਂ ਕੁਮਕੁਮ ਦੀ ਉਂਗਲ ਕੱਟੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਵਗਦੇ ਖ਼ੂਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕੋਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਸਲਾਹਾਂ ਦਿਓਗੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। (ਪਾਠ 13 ਵੇਖੋ)

3. Answer any one of the following questions in about 40-60 words :- 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 40-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) While buying biscuit, which who important information will you check on its packet and what two points will you consider while buying potato? Write one point in each case on which you will reject the food item. Justify your answer. (See Lesson 22)

(ੳ) ਬਿਸਕੁਟ ਖਰੀਦਣ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਪੈਕਟ ਉੱਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਪੜ੍ਹੋਗੇ ਅਤੇ ਆਲੂ ਖਰੀਦਣ ਵਕਤ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਕ ਗੱਲ ਦੱਸੋ ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋਗੇ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ? (ਪਾਠ 22 ਵੇਖੋ)

(b) Write four ways to prevent water logging in your area. Name four diseases which might affect your community due to water logging. (See Lesson 6, 7, 8)

(ਅ) ਤੁਹਾਡੇ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਪਾਣੀ ਇਕੱਠਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਚਾਰ ਤਰੀਕੇ ਦਸੋ। ਪਾਣੀ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿਹੜੀਆਂ ਚਾਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਵੱਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। (ਪਾਠ 6, 7, 8 ਵੇਖੋ)

4. Answer any one of the following questions in about 100 to 150 words :- 4

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Thirteen (13) year Mira and 10 year old Manoj are siblings. Answer the following about them : (See Lesson 18, 20, 21)

I. What should be the approximate ideal height and weight of both.

II. Write in detail about the tooth development of both.

III. Which physical features will appears in Mira only.

IV. Which four values they must develop? Justify your answer.

(ੳ) ਮੀਰਾ 13 ਸਾਲ ਅਤੇ ਮਨੋਜ 10 ਸਾਲ ਦੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਹਨ। ਇਸਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਤਰ ਦਿਓ- (ਪਾਠ 18, 20, 21 ਵੇਖੋ)

(1) ਮੀਰਾ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਆਦਰਸ਼ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਭਾਰ ਕਿੰਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(2) ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦਸੋ।

(3) ਸਿਰਫ ਮੀਰਾ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਰੀਰਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਿਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

(4) ਕਿਹੜੀਆਂ ਚਾਰ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਉਤਰ 'ਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

(b) Samira is in her second trimester of pregnancy. While two suggestions you will gave for each of the following- (See Lesson 17)

I. Her food

II. Medical Checkups

III. Exercise and rest

IV. Preparation for the new baby.

(ਅ) ਸਮੀਰਾ ਆਪਣੀ ਗਰਭ-ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਦੂਜੀ ਤਿਮਾਹੀ 'ਚ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦਿਓਗੇ- (ਪਾਠ 17 ਵੇਖੋ)

(1) ਉਸਦਾ ਖਾਣ-ਪੀਣ

(2) ਮੈਡੀਕਲ ਚੈਕਅੱਪ

(3) ਅਰਾਮ ਅਤੇ ਕਸਰਤ

(4) ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਤਿਆਰੀ

5. Answer any one of the following questions in about 100 to 150 words :- 4

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 100-150 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ।

(a) Describe methods to be followed during the following- (See Lesson 9, 11)

I. Washing towels by hand

II. Removing curry stain from a silk Sari

III. Washing and ironing a white cotton shirt

IV. Tying a fabric for dyeing using binding or marbling method.

(ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ- (ਪਾਠ 9, 11 ਵੇਖੋ)

(1) ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤੌਲੀਆ ਧੋਣਾ

(2) ਰੇਸ਼ਮੀ ਸਾੜ੍ਹੀ ਤੋਂ ਤਰੀ ਦੇ ਦਾਗ ਹਟਾਉਣਾ

(3) ਸਫੈਦ ਸੂਤੀ ਕਮੀਜ਼ ਨੂੰ ਧੋਣਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਰਨਾ

(4) ਬਾਈਡਿੰਗ ਜਾਂ ਮਾਰਬਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੱਪੜੇ ਨੂੰ ਰੰਗਣ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹਣਾ

(b) Describe the process of involed in each of the following_ (See Lesson 10, 11)

I. Making satin wave

II. Block printing on fabric

III. Yarn stage dyeing

IV. Spinning of yarn

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ- (ਪਾਠ 10, 11 ਵੇਖੋ)

(1) ਸਾਟਨ ਬੁਣਤੀ ਬਾਰੇ

(2) ਕੱਪੜੇ ਉਤੇ ਬਲਾੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਕਰਨਾ

(3) ਯਾਰਨ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਰੰਗਾਈ ਕਰਨਾ

(4) ਸੂਤ ਕੱਤਣ ਬਾਰੇ

6. Prepare any one project of those given below : 6 Marks (4X1½)

ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣਾਓ-

(a) Sapna has just finished her senior secondary. Her father works in a factory and mother is a home maker. She has two younger brothers studying in class VIII and V. Help Sapna to :

1. Convince her father to construct a toilet at home (needs, advantages. benefits to community).
2. Encourage her mother to use her skill of tie-n-dye profitably
3. Prepare her brother (class VIII) for his exams after missing school due to long illness (confidence building, time management, study skills)
4. Prepare a diet chart for her younger brother who frequently suffers from diarrhea (nutrients needed and ORS)

(ੳ) ਸਪਨਾ ਨੇ ਹਾਲ 'ਚ ਹੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਂ ਘਰੇਲੂ ਸੁਆਣੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ 8ਵੀਂ ਅਤੇ 5ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਪਨਾ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੋ–

(1) ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਚ ਟਾਇਲਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਾਵੇ (ਟਾਇਲਟ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਲਾਭ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਤੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ)

(2) ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਬੰਧੇਜ ਰੰਗਾਈ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਰਾਹੀਂ ਧਨ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ

(3) ਉਸਦੇ ਭਰਾ (8ਵੀਂ ਜਮਾਤ) ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਲੰਬੀ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਸਕੂਲੋਂ ਗੈਰ–ਹਾਜਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। (ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਾਉਣਾ, ਸਮਾਂ–ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ)

(4) ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਲਈ ਡਾਈਟ ਚਾਰਟ ਬਣਾਉਣਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਾਰ–ਵਾਰ ਦਸਤ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਲੋੜੀਂਦੇ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਅਕ ਘੋਲ–ਓ.ਆਰ.ਐਸ.)

(b) Your younger brother is going out to buy milk, egg and bread for the first time. Help him for the following :

1. What four instructions will you give him to buy quality product?
2. What essential information will you tell him to check lable on the bread?
3. Will he find the same information on a label on a fam and on a packet of medicine? Justify your answer.
4. If you have give him Rs. 200/- to buy one litre milk @ Rs. 50/- per liter, 6 eggs @ Rs. 5-/ per egg and one bread @ Rs. 40/- per packet. How much money he will return you.

(ਅ) ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੁੱਧ, ਆਂਡੇ ਅਤੇ ਬਰੈਡ ਖਰੀਦਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਕੀ ਮਦਦ ਕਰੋਗੇ–

(1) ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਗੁਣਕਾਰੀ ਵਸਤਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਚਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓਗੇ।

(2) ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਬਰੈਡ ਦੇ ਲੇਬਲ ਉੱਤੇ ਕਿਹੜੀ ਖਾਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੈਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੋਗੇ।

(3) ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਪੱਖੇ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਦੇ ਲੇਬਲ ਉਤੇ ਵੀ ਉਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਕਰੋ।

(4) ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ 200/– ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਲਿਟਰ ਦੁੱਧ (ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 30 ਰੁਪਏ ਹੈ), 6 ਆਂਡੇ (ਇਕ ਆਂਡੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 5 ਰੁਪਏ ਹੈ) ਅਤੇ ਇਕ ਬਰੈਡ (ਇਕ ਪੈਕਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 40×– ਰੁਪਏ ਹੈ) ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਮੋੜੇਗਾ।

ਲੇਖਾਕਾਰੀ (224)
Accountancy (224)
ਅਧਿਆਪਨ ਅੰਕਿਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ
Tutor Marked Assignment

ਕੁਲ ਅੰਕ : 20
MM. : 20

Note : (i) All questions are compulsary. The marks allotted for each question are given at same place.

(ii) Write your name enrollment numbers, AI name subject on the top of the first page of the answer sheet.

ਨੋਟ : (i) ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(ii) ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਿਕਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਦੇ ਉਪਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ, ਰੋਲ ਨੰਬਰ, ਅਧਿਅਨ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਆਦਿ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।

1. (a) How can you show Prepaid Insurance in the Accounting Equation? If commission worth Rs. 2800/- is received, what will be its effect in the Accounting Equation?

(Lesson 4) (2 Marks)

(ੳ) ਲੇਖਾ ਸਮੀਕਰਣ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬੀਮਾ ਕਿਵੇਂ ਦਿਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ? ਜੇ ਕਮੀਸ਼ਨ 2800 ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਲੇਖਾ ਸਮੀਕਰਣ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ ?

(ਪਾਠ 4 (ਅੰਕ 2)

(b) From the following information prepare Credit Voucher of M/s Stanley Leather Shoes Ahmedabad (See Lesson 5)

2015	Rs.
April 17 Sold leather bags for cash vide Cash Memo No. 514	5800
April 24 Recieved cash from Tyagi & Co. on account vide Cash reciept No.: 38	4200

(ਅ) ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਟੇਨਲੀ ਲੈਦਰ ਸ਼ੂਜ਼, ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਲਈ ਕਰੈਡਿਟ ਵਾਊਚਰ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। (ਪਾਠ 5 ਵੇਖੋ)

2015	ਰੁਪਏ
17 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਰਸੀਦ ਨੰ. 514 ਰਾਹੀਂ ਚਮੜੇ ਦੇ ਬੈਗ ਵੇਚੇ ਗਏ	5800
24 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਤਿਆਗੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਰਸੀਦ ਨੰ. 38 ਰਾਹੀਂ ਨਕਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।	4200

2. (a) What does the Going Concern Concept say? (Lesson 2) (2 Marks

(ੳ) ਚਾਲੂ ਵਪਾਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕੀ ਹੈ ? (ਪਾਠ 2) (ਅੰਕ 2)

(b) How can you explain 'Creditors" and 'Proprietors' as users of accounting information? (Lesson 1)

(ਅ) ਤੁਸੀਂ ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਉਪਯੋਗਕਰਤਾ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ 'ਕਰਜ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ/ਲੈਣਦਾਰ' ਅਤੇ 'ਮਾਲਕ/ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਕਰੋਗੇ।

3. (a) Can 'Capital' be considered as External Liability? Why? (Lesson 3) (2 Marks)

(ੳ) ਕੀ ਪੂੰਜੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ? (ਪਾਠ 3) (ਅੰਕ 2)

(b) Identify the type of accounts in this transaction. Paid for Printing & Stationary Rs. 12,500- (Lesson 5)

(ਅ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ : ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਭੁਗਤਾਨ 12,500-/ ਰੁਪਏ ਹੈ। (ਪਾਠ 5 ਵੇਖੋ)

4. (a) Mr. Ashil opened a shop. The following are his business transctions : 4

Jan 8 Purchased goods	Rs. 20,000
Jan 10 Sold goods for cash	Rs. 82,000
Jan 21 Paid Electricity charges	Rs. 3560
Jan 22 Bought Office furniture	Rs. 10,500

State the titles of accounts and types of Accounts that is affecting each transaction of Mr. Akhil. (Lesson 5)

(ੳ) ਸ੍ਰੀ ਅਖਿਲ ਨੇ ਇਕ ਦੁਕਾਨ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਉਸ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹਨ - 2

5 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਮਾਲ	20,000 ਰੁਪਏ
10 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਨਕਦ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਮਾਲ	82,000 ਰੁਪਏ
21 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਬਿਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ	3,560 ਰੁਪਏ
22 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਦਫਤਰ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ	10,500 ਰੁਪਏ

ਸ੍ਰੀ ਅਖਿਲ ਦੇ ਹਰੇਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਸੋ। (ਪਾਠ 5 ਵੇਖੋ)

Or ਜਾਂ

(b) List out the Assets. Liabilities and Capital from the following. (Lesson 3)

Particulars	
Capital	
Bank	
Creditors	
Prepaid Rent	
Akshay (Debtor)	
Cash-in-hand	
Bank Overdraft	
Outstanding Salaries	

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ, ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ– (ਪਾਠ 3 ਵੇਖੋ)

ਵੇਰਵਾ	
ਪੂੰਜੀ	
ਬੈਂਕ	
ਲੈਣਦਾਰ	
ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿਰਾਇਆ	
ਦੇਣਦਾਰ	
ਨਕਦੀ	
ਬੈਂਕ ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ	
ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹਾਂ	

5. (a) From the list given below, classify Revenue and Expense. (Lesson 3)

Particulars	
Sales	
Revenue	
Telephone rent	
Stationary	
Salaries	
Interest paid	
Commission received	
Dividend received	

(ੳ) ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰੋ–

ਵੇਰਵਾ	
ਵਿਕਰੀ	
ਟੈਕਸ	
ਟੈਲੀਫੋਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ	
ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ	
ਤਨਖਾਹਾਂ	
ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ	
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਿਸ਼ਨ	
ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ	

(b) An Accounting Concept assumes that all business transactions must be expressed in monetary terms. What is the significance of this concept? (Lesson 2)

(ਅ) ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਦੀ ਇਕ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ (ਮੁਦ੍ਰਾ ਸਬੰਧੀ) ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ? (ਪਾਠ 2 ਵੇਖੋ)

6. (a) Visit any nearby business establishment and prepare a report of how "Dual Aspect Concept" is followed by that concern. Minimum of 8 transactions are to be analysed. (Lesson 2)

(ੳ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੇੜਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਅਦਾਰੇ ਵਲੋਂ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ 'ਦੋਹਰੀ ਐਂਟਰੀ ਨੀਤੀ' ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। (ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 8 ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ) (ਪਾਠ 2 ਵੇਖੋ)

(b) Go to any shop. Prepare a Project of how Accounting helps that organization in different ways. (Details of six advantages are needed) (Lesson 1)

(ਅ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਜਾਓ। ਇਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਿਆਰ ਕਰੋ ਕਿ ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਛੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ) (ਪਾਠ 1 ਵੇਖੋ)